

Protokoll från samverkansgruppsmöte med Kalmarsunds- kommissionen den 25 mars 2014 kl 9.00-12:00

Tingsalen, Rådhuset Borgholm

Närvarande: Kristin Bertilius Borgholms kommun, Bertil Ljungren Borgholms kommun, Jonas Nilsson Linnéuniversitetet, John Brätigraum Torsås kustmiljögrupp, Susanna Minnhagen Kalmar kommun. Pernilla Landin Torsås kommun

Vad är Kalmarsundskommissionen?

KSK bildades 2007 som ett initiativ av Kalmar kommun för att få igång ett arbete med konkreta vattenvårds-åtgärder, liknande det som då redan bedrevs i Torsås och Mönsterås.

- I samband med den gemensamma LOVA-ansökan 2009 utvidgades kommissionen för att gälla alla 7 kustkommunerna.
- Kommunernas kontanta insats var medfinansiering i ett projekt att söka en gemensam åtgärdssamordnare.
- Åtgärdssamordnaren hade som uppgift att stötta genomförandet av de sökta LOVA-projekten, samt söka nya externa medel till åtgärdsarbete från EU och nationellt.
- Projekten löpte 2010-2013. Sammanlagt initierades 26 LOVA-projekt och 8 övriga projekt (EU, Havsmiljöanslag) genom Kalmarsundskommissionen.
- En enkätutvärdering 2013 visade att en majoritet av kommunerna INTE skulle ha sökt Havsmiljöanslag till fiskevård och våtmarker, LOVA-pengar för VA-planering och båtutriner eller EU-pengar till vattenråd och musselodling om inte KSKs gemensamma ansökningar hade gått in. Man upplevde att antalet projekt har ökat, och samarbetet med grannkommunerna har ökat.

Slutsats: Det syfte som Kalmarsundskommissionen bildades för är uppnått.

Har KSK 2014 spelat ut sin roll? Finns det fortsatt syfte för KSK nu och i framtiden?

Så här tyckte de närvarande:

- Nätverk finns: Kommunala projektledare, vattenråd, kustmiljögrupper
- Kompetens finns
- Externa medel finns
- Vissa kommunala medel finns
- Samarbete med Linnéuniversitetet finns
- Vatten- och kust frågorna prioriteras hårt bland miljöfrågorna i vissa kommuner
- Vi har en direkt kontakt med regionens höga politiker genom styrgruppen
- Vi har en årlig ”turné”

Vad gör vi?

Verksamhetsplan för KSK 2014

Så här tyckte de närvarande:

- Ej säkert att projekten ska styra VP
- Vi kan ta åtgärdsprogrammet för SÖ Östersjön som vår ”ram”

-KSKs roll är att se till att kommunerna tillsammans med andra aktörer gör konkreta åtgärder i enlighet med åtgärdsprogrammet.

-Samverkan kan ske genom kommunövergripande tjänster, uppföljning av projekt i samarbete med Linnéuniversitetet, informationsspridning.

Vilken gemensam omvärldsbevakning och informationsspridning behövs?

Exempel på information som de närvarande vill ha:

-Vilka åtgärder är kostnadseffektiva?

-Vilka pengar finns att söka?

-Vilka utsläpp har vi?

Vad kan vattenråden och kustmiljögrupperna göra i åtgärdsarbetet?

- Underlätta kommunernas planering genom att bidra med bättre lokal kunskap, kartunderlag och kommunikation med markägare.

Exempel: Med GPS-kopplad mobilkamera kan vägtrummor och andra vandringshinder för fisk, eller tillfälliga översvämningsmarker, fotograferas. Fotot kopplas via GPS- koordinaterna till en karta för åtgärdsplanering på kommunen. När pengar till åtgärder finns utlysta så kan den som planerar åtgärder på kommunen snabbt hitta områden som är möjliga att åtgärda inom den ekonomiska ram som finns utlyst.

Sportfiskarna har uppfunnit en enkel och billig konstruktion som underlättar för fisk att passera vägtrummor, som är ett vanligt förekommande vandringshinder. Om man vet var vägtrumorna ligger och vilka som är möjliga att åtgärda (vilket kan avgöras av fotot) kan man snabbt planera åtgärden.

Marker som naturligt svämmas över på våren utgör lekplats för gädda. Problemet är att vatten via grävda diken ofta dräneras ut för snabbt så våtmarken torkar ut och ynglen dör. Den snabba dräneringen bidrar även till övergödnings-problematiken och problem med torka på sommaren. Genom att kartlägga dessa platser och höra med markägarna om de kan tillåta översvämnning under en längre tid ("proppa diken"), kan man genom enkla, billiga åtgärder göra stor skillnad.

Det svårt att på ideell basis driva och stå som ekonomiskt ansvarig för själva åtgärderna. Det kan med fördel kommunen göra.

Det är svårt att få betald tjänstemannatid för inventeringar och prata med alla inblandade markägare. Det kan föreningarna göra. Idealet är ett bra samarbete mellan kommunens projektledare och föreningarna, och att man använder bra redskap för dokumentation och rapportering av den insamlade informationen.

Utlysta pengar och pågående projekt

- LNU har fått en miljon till förundersökningar av vattendrag på Öland
- Havsmiljöinstitutet driver ett projekt som går ut på att identifiera problem kopplat till juridik och havsmiljö som alla kommuner brottas med.
- Varje år avsätter elbolag ett antal miljoner till Naturskyddsföreningens miljöfond som skall slussas vidare i olika miljöförbättrande projekt, till exempel minska vattenkraftens skadeverkningar eller gynna biologisk mångfald i strömmande vatten. Just nu finns ca 10 miljoner i fonden och vill ha fler sökande.